

JOGOS ÖNVÉDELEM: MINDEN AZ ADOTT HELYZETTŐL FÜGG – ELŐFORDUL, HOGY IJEDTÉBEN NAGYOBBAT ÜT A SÉRTETT

Szembeszálhatunk a támadóval, de...

A törvény szerint jogunkban áll megvédeni magunkat és értékeinket a ránk támadóval szemben, ám ennek módja az adott szituációtól függ. A jogos önvédelemben beleférhet akár az emberölés is, de ha késsel védjük magunkat egy ránk pusztá kézzel támadóval szemben, lehet, hogy mi húzzuk a rövidebbet.

MUNKATÁRSUNKTÓL

„Nem büntethető, akinek a cselekménye a saját, illetve mások személye, javai vagy a közérdek ellen intézett, illetve ezeket közvetlenül fenyegető támadás elhárításához szükséges” – mondja a hatályos büntető törvénykönyv. Nem büntethető az sem, aki az elhárítás szükséges mértékét azért lépi túl, mert azt ijedségből vagy menthető felindulásból képtelen felismerni.

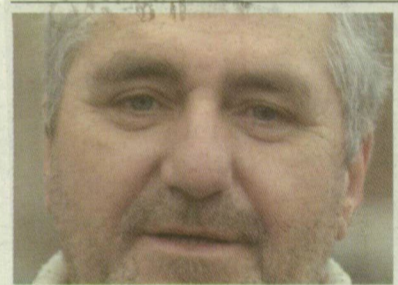
Mint azt már megírtuk, nem védekezett támadójával szemben az a szegedi nő, akit lakásában vert össze értekek után kutatva egy ismeretlen férfi csütörtök délelőtt. Pénteken pedig Hódmezővásárhelyen egy 89 éves néni táskáját kapta fel és próbálta elrabolni egy férfi: az idős asszony nem engedte el a retiküljét, a támadó azzal együtt vonszolta maga után.

A két eset kapcsán utánanéztünk, milyen jogai vannak a sértettnek, hogy megvédje értékeit?

Amerika, Szlovákia

Amerikában a magántulajdon védelmét elsődleges szempontként kezeli a jog. A behatolót a tulajdonos akár fegyverrel is kényszerítheti birtokának elhagyására. Szlovákiában az elmúlt években változott a magántulajdon védelmének megítélése: bevezették a fegyvertörvényt, amely az egyesült államokbelivel szinte azonos jogkört biztosít a „birtokon belülinek”.

A jogszabályokból kiderül: minden az adott szituációtól függ. Például nem zárja ki a jogos önvédelem megállapítá-

Nem tudok igazán jó tanácsot adni, hogy a sértett szembeszálljon-e támadójával.

Márton István

→ **NYAKON SZÚRTA.** Rác Mária tavaly decemberben a Szegedi Ítéltábla hét év börtönre ítélte. Az emberölésért első fokon nyolc és fél évet kapott sándorfalvi asszony büntetését a táblabíróság túl szigorúnak találta: az asszony egy vita után, ittas állapotban szúrta halálra ugyancsak alkoholos befolyásoltság alatt álló férjét, aki korábbi vitáik során többször bántalmazta őt. A gyilkosság napján a férj lakásuk konyhájában kezdte el szidalmazni az asszonyt, aki egy esetleges újabb támadástól tartva nyakon szúrta a férfit.

sát, ha egy ember a testi épsége ellen irányuló támadást a másik fél combjára leadott szúrással hártja el, mely a verőér sérülése miatt halálhoz vezet. Ugyanakkor nem állapítható meg a jo-

gos védelem annak javára, aki a jogtalan támadást a támadó által használt eszköz elvételével elhárította, majd azzal megölte támadóját. A törvényből az is kiderül: a pusztá kézzel támadó személyel szemben kés használata általában kizárta teszi a jogos védelem megállapítását. Az Ág utcában megtámadott nő eszerint csak saját kezével védekezhetett volna támadójával szemben.

Márton István, a Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság bűnügyi igazgatója elmondta: nem tud igazán jó tanácsot adni arra vonatkozóan, hogy a sértett fél szembeszálljon-e támadójával, vagy ne. A Vásárhelyen a táskájába kapaszkodó, nyolc napon túl gyógyuló, súlyos sérülést szenvedett néni például jobban járt volna, ha nem ragaszkodik olyan görcsösen értékeihez.

■ NEM BIZTOS, HOGY AZ JÁR JOBBAN, AKI MEGPRÓBÁLJA VÉDENI AZ ÉRTÉKEIT

Illusztráció: Schmidt Andrea

OKTATÓK AJÁNLJÁK AZ ÉVAD BEMUTATÓIT

Nyílt nap a színházban egyetemistáknak

A Szegedi Nemzeti Színház holnap nyílt napot tart az egyetemi polgároknak. A társulat művészei a műhelytitkokba is bepillantást engednek, az oktatók a rendezőkkel együtt ajánlják az évad bemutatóit. Este a kávéházat, utána a SZESZ előadását, a Kell egy csapatot játsszák.

MUNKATÁRSUNKTÓL

A Szegedi Tudományegyetem szerdán 11 órától „beköltözik” a 125 éves Szegedi Nemzeti Színházba: a társulat fiatal színészei helyzetgyakorlatokra, drámajátékokra várják a hallgatókat, a Szegedi Kortárs Balett művészei táncórát, Papp Janó jelmeztervező bemutató előadást tart az előcsarnokban – a jelmezeket fel is lehet próbálni. 15 órától a nagyszínpadon egyetemi oktatók és a rendezők együtt ajánlják az évad bemutatóit.

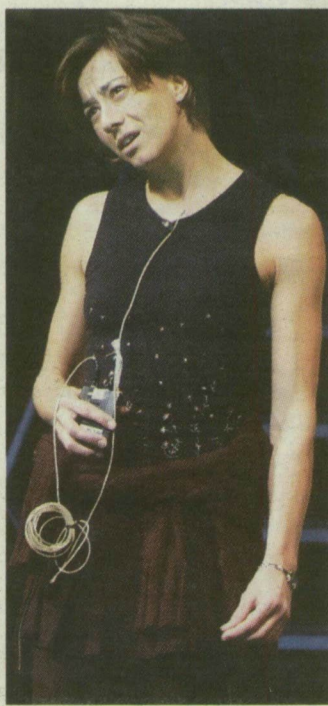
– Shakespeare drámáját, A vihart választottam a kínálatból, mert a szerző egyik kevésbé ismert, ritkán játszott művéről van szó. A másik ok: a '80-as években a szegedi Egyetemi Színpadon mi is bemutattuk, és abban a produkcióban én

játszottam a kor értelmiségi típusára fazonírozott, öltönyös nyakendős, írógépes Calibant. Ezzel az át-

értelmezéssel első díjat nyertünk a színházi fesztiválon. A lelkiismeret és a bűn kérdését vizsgáló egyik

Melkvi Bea beszédtechnika-órája

– Amikor tíz évvel ezelőtt Szegedre jártam, úgy tűnt, mintha akkoriban élőbb, szorosabb lett volna a kapcsolat a színház és az egyetem között, mint amikor két évvel ezelőtt ide szerződtem. Nagyon örülök, hogy most történik valami. Amikor felkértek, hogy tartsak beszédtechnika-órát a nyílt napon, azt gondoltam, nem sok érdeklődő lesz. Legnagyobb meglepetésemre Tajti Gabriella, az egyetem kulturális irodájának vezetője azzal hívott fel: akkora az érdeklődés, hogy három órát is kellene tartanom egymás után – meséli Melkvi Bea színművész (képünkön), a szegedi társulat tagja. – Nagyon sokat segített a pályámon a beszédtechnika, amit a színművészetin sajátítottam el. Minden színésznek fontos, hogy jól tudja alkalmazni, mert ha ezzel is küzdenie kell, akkor az elviszi az energiát mástól. Azt gondolom, az egyetemistákat most a műhelytitkok érdeklik. Manapság is elég sok bemelegítő és nyelvtörő gyakorlatot használok, bizonyos mértékig a beszéd is hasonlít a tánchoz: ugyanúgy be kell melegíteni hozzá az izmokat.

írásmában példának is A vihart választottam – mondja Gyenge Zoltán egyetemi tanár, az SZTE BTK Filozófia Tanszékének vezetője, aki szerint a III. Richárd és a Hamlet ugyan filozofikusabb dráma, de Shakespeare a viharral fejezte be pályafutását. Ahogyan Prospero eltöri pálcáját, úgy ő is letette a pennát. – Az esztétika szak vezetőjeként szinte hivatali kötelességem, hogy hallgatóimnak színházi előadásokat ajánljak. Színházelméletet és drámatörténetet is tanítok, sokszor közösen megyünk színházba. A teátrumnak sokkal jobban jelen kellene lennie az egyetemen, ezért a nyílt napot remek ötletnek tartom. Ha az oktatókat sikerül megnyerni a színház ügyének, akkor a mi ajánlásunkkal a hallgatók is hamarabb elmennek megnézni egy-egy jó produkciót.

A nyílt nap zárásaként szerdán 19 órától A kávéházat adják az Universitas-bérletben a nagyszínházban, utána 22.30-tól a Kell egy csapat című produkcióját játssza a Szegedi Egyetemi Színház – erre a belépés ingyenes. Bővebb információk: www.nemzetisinhaz.szeged.hu.

A 125 éves szegedi teátrumot ünneplik

MUNKATÁRSUNKTÓL

A Szegedi Nemzeti Színházban ma 19 órakor kezdődik a teátrum átadásának 125 éves jubileumáról megemlékező ünnepi gálaest. Gyüdi Sándor főigazgató köszöntője után Botka László polgármester mond beszédet, majd átadják az örökös tag kitüntető címet és a Pro Theatro plaketteket. A műsorban felidézük a megnyitó eredeti műsorát, felcsendül Erkel Ünnepi nyitánya és több népszerű operaária. A műsort Sándor János szerkesztette, Toronykőy Attila rendezte, a Szegedi Szimfonikus Zenekart Pál Tamás vezényli.

A szünetben nyitják meg Gyémánt Csilla színházértörténeti kiállítását az előcsarnokban. A gálaest második részében Lendvay Kamilló és Juronics Tamás balettórát tart, a mennyei várost mutatják be a Szegedi Kortárs Balett, a színház énekkara és a szimfonikusok közreműködésével, Gyüdi Sándor vezényletével.